

Cançoner

CANÇONS PER LA PAU

Grup La Bicicleta-Folk

**Jornades
per la pau 2005**

Parròquia Sant Joan Baptista POBLENOU

Georges Moustaki

Va néixer a Alexandria l'any 1934. Francès d'adopció, les seves cançons han donat la volta al món i comuniquen sentiments, llibertat, esperança i desig de viure plenament. Se'l podria definir com el poeta del folk, un llibertari insolent i ple d'amor alhora, que amb la seva poesia musicada sorprèn, entendreix, convida a la revolta, fa pensar i cantar els seus auditoris. Conegut per cançons com *Le Metèque*, *Ma liberté*, *Balade de Sacco et Banzetti*. Acostuma a actuar a Barcelona cada any.

Peter Yarrow

Cantant i gran compositor. Pertany al grup folk *Peter, Paul and Mary*. Les seves interpretacions són magistrals i les seves composicions reflecteixen una gran sensibilitat humana i tenen un preciós contingut de llibertat, de vida, d'amor i de lluita. És l'autor de la cançó «Puff el drac màgic», coneguda arreu del món.

Xesco Boix

Cantant pioner del Folk-song a Catalunya. Gran comunicador i pedagog. Nascut a Barcelona l'any 1946. Als 16 anys, mitjançant una beca, va anar als EUA a estudiar COU, allà va conèixer personalment a **Pete Seeger** i prenent-lo com a model a seguir en tornar a Barcelona, l'any 1966, juntament amb Jaume Arnella, va fundar el «Grup de Folk». Amb les seves interpretacions, va donar a conèixer les cançons i el missatge de Pete Seeger a casa nostra. A partir de l'any 1973 va dedicar-se a cantar per als infants, creant l'anomenada, «animació per a la mainada». Va fundar el grup *Ara va de bo* i el *Sac de Cançons*, així com els *5 Dits d'una Mà*. El 21 de juliol de l'any 1982 va morir d'accident a Malgrat de Mar.

Lluís M. Panyella i Maria Josep Hernández (La Bicicleta-Folk)

La Bicicleta va néixer l'any 1990. **Lluís M. Panyella**. Cantant folk i compositor. L'any 1968, al *Grup de Folk*, va compartir amistat i treball amb Xesco Boix. L'any 1980 va ser un dels fundadors de *5 dits d'una mà* junt amb X. Boix, T. Giménez, N. Ribas i A. Daban. **M. Josep Hernández** prové de món de l'esplai, és periodista i també poeta i lletrista. L'any 1980, en Lluís M. va compondre la cançó «La Bicicleta», que interpretada per Xesco Boix, es va fer força coneguda i que donà nom al grup.

Tots dos són autors de diverses cançons i han adaptat temes de Pete Seeger, Peter Paul and Mary i Woody Guthrie. També són autors de la biografia d'en Xesco Boix «Xesco Boix, un amic un mestre» (Ed. Raima, 1995), entre d'altres treballs publicats. Fan animació infantil com a *Grup d'Animació La Bicicleta* i són fundadors d'**AMAPEI** (Associació de Músics Animadors Professionals d'Espectacles Infantils de Catalunya).

**Si volem un món de pau i de justícia
hem de posar la intel·ligència al servei de l'amor.**

Antoine de Saint-Exupéry

L'emigrant no fa turisme. Només intenta fugir d'una eterna desesperança.

Woody Guthrie

Tot allò que no es dona, es perd

Hasari Park, personatge de La ciutat de l'alegria, de Dominique Lapierre

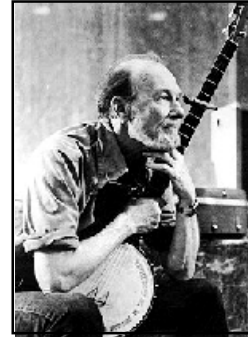
La indiferència és un delictes

(pintada al carrer, Barcelona, tancada d'immigrants, gener 2001)

**Quan el poder de l'amor sigui més gran
que l'amor al poder el món coneixerà la Pau.**

Jimmy Hendrix

ELS AUTORS D'AQUESTES CANÇONS

Pete Seeger

Va néixer a New York l'any 1919. Principal cantant i compositor del Folk Song del segle XX, El seu instrument predilecte és el banjo, i en el seu banjo duu escrita la frase: -«Això és un estri que derrota l'odi i l'obliga a rendir-se». Pete Seeger ha estat un gran comunicador, aconseguint que els auditoris comparteixin les cançons als seus recitals. L'any 1955 va patir l'assetjament de la Comisió d'investigació d'activitats Antiamericanes, engegada pel senador Mc.Carthy contra diversos artistes i intel.lectuals dels EUA. Des d'aleshores ha estat constantment boicotejat pels principals mitjans de comunicació del seu país. Les seves cançons són plenes de contingut humà, pacifista, per la igualtat de drets, ecologista. També interpreta cançons populars del seu país i d'arreu del món. El seu repertori aplega més de 5.000 cançons. S'ha mantingut fidel als seus principis i mai s'ha venut a la fama comercial. Actualment té 86 anys.

Woody Guthrie

Pioner del Folk Song als EUA. Home extrovertit i polifacètic, va ser gran company i mestre artístic de Pete Seeger.

Va travessar tots els EUA en tren recollint les cançons del poble amb una gravadora on va deixar enregistrades prop de 2.000 cançons tradicionals. Amb la cançó com a eina va impulsar la formació dels primers sindicats de treballadors als EUA en temps de la gran depressió Wall Street del 1929. Tenia una gran capacitat per compondre lletres de denúncia a favor dels treballadors i els més oprimits i d'adaptar-les a les melodies de les cançons populars que tothom coneixia. Va morir l'any 1967.

Odette Verkruyse

Cantant folk i pianista del Quebec. Seguidora de Pete Seeger, va aparèixer en el món de la cançó folk l'any 1980. Les seves composicions són de contingut pacifista. També formen part del seu repertori nombroses balades d'amor pròpies del Quebec.

David Mallet

Periodista i lletrista nordamericà i destacat articulista de la prestigiosa revista folk «Sing Out».

Ha compostat lletres de cançons plenes de contingut interpretades per Joan Baez, Pete Seeger i pel grup Peter Paul and Mery. Va guionar la pel.lícula biogràfica de Woody Guthrie «Bound for Glory». Només té un disc enregistrat.

**Hem d'exercir aquesta qualitat humana de la comunicació en la veritat,
en la comprensió, en la solidaritat. Comunicar-nos per conèixer-nos.
Comunicar-nos per acollir-nos. Comunicar-nos per salvar-nos tots plegats.**

Pere Casaldàliga. Agenda Llatinoamericana 2006

Hem de transformar la societat en humanitat.

Vicenç Ferrer

No espereu res del segle XXI. És el segle XXI que ho espera tot de vosaltres

Gabriel García Márquez

Parlar del futur només és útil quan condueix a l'acció ara

E.F.Schumacher, Lo pequeño es hermoso

**Les nostres vides comencen a tenir sentit
el dia que aconseguim que un enemic esdevingui un amic nostre**

Martin Luther King

CONTE: UN QUE SÓN VUIT

Conte de Gianni Rodari
Versió de Ll. M. Panyella
sobre l'adaptació de Xesco Boix.

He conegut un nen que alhora eren vuit nens.
Vivia a Girona, allà l'anomenaven Oriol i el seu pare era llibreter.
Però aquest nen també vivia a París, allà l'anomenaven Jean i la seva mare treballava de dependenta en uns grans magatzems.
El mateix nen vivia a Moscou, però allí es deia Yuri i el seu pare era professor de matemàtiques.
Aquest nen també vivia a Xangai, allà es deia Xian i el seu pare era cuiner.
Aquest nen també vivia a New York, allà es deia Jimmy i la seva mare treballava de fotògrafa en un diari.
I el mateix nen també vivia a Roma, allà es deia Paolo i el seu pare era taxista.
Aquest nen també vivia a Tanzània, allà es deia Umaru i la seva mare era directora d'hotel.
I aquest nen, que alhora eren vuit nens, també vivia a Sidney, allà es deia Peter i el seu pare era guardabosc.
Oriol, Jean, Yuri, Xian, Jimmy, Paolo, Umaru i Peter eren vuit nens, però al mateix temps eren el mateix nen de vuit anys que sabia llegir i escriure, menjar llaminadures, fer col·leccions de cromos, jugar i anar en bicicleta sense mans.
L'Oriol tenia els cabells negres, Jean rossos, Xian castanys i Peter de color panotxa, però això no volia dir res perquè eren el mateix nen.
Jimmy tenia la pell blanca, Xian la pell groga i Umaru la pell negra, però això no tenia cap importància, perquè eren el mateix nen. Paolo parlava italià, Jimmy en anglès, Umaru en swahili, però per a ells això no era cap problema, perquè eren el mateix nen, i tots ells reien i estimaven en el mateix idioma.
Ara els vuit s'han fet grans i mai no podran fer-se la guerra, perquè els vuit nens ara són un sol home!

Dibuix de Pilarín Bayés pel conte «Un que són vuit»

LA PAU: UN JARDÍ POSSIBLE

Enguany celebrem les XIIenes Jornades per a la Pau. I ho fem, un cop més, observant atentament els conflictes actuals a nivell nacional i internacional. No podem amagar la nostra preocupació davant la realitat de la immigració. Les accions polítiques i socials es converteixen molt sovint en una via per a l'exclusió. Alhora que esdevenen un termòmetre que mesura una i altra vegada la salut humanitària de les nostres societats capitalistes.

En els darrers anys, l'economia ha dibuixat un mapa completament absurd en el que ningú té dret a desplaçar-se de la casella on ha nascut. Sembla ser que estem condemnats a gaudir d'una mobilitat limitada per uns paràmetres geogràfics, basats en d'altres de caràcter polític i ideològic. Molt sovint són les idees les que ens separen del sofriment humà, i no tant el desig de mantenir-nos en una societat del benestar que manté un posat autista.

Davant d'un paisatge tan complex, en el que cada vegada ens impliquem menys, inevitablement ens surt a l'encontre la convicció que tota persona pot accedir a una vida digna, sigui quina sigui la seva situació. Tan sols ens cal oferir-nos, els uns als altres, innumerables oportunitats perquè tots poguem gaudir d'uns mateixos drets.

Tanmateix, davant de la passivitat col·lectiva, tots sentim dintre nostre una petita-gran crida, un tímid interrogant que ens qüestiona. Què ens cal fer per aconseguir una societat més justa? Com podem fer créixer el jardí de la pluralitat sense caure en l'exclusivitat de cultivar una sola flor? Com podem desdibuixar el valor de l'economia per donar pas a les

persones? Serem capaços de considerar l'altre com aquell que ens enriqueix, i no pas com algú que ens treu allò que considerem guanyat pel propi esforç?

La resposta davant tantes incerteses es troba aquí, allà on ets tu, allà on sóc jo. Els gestos, la comprensió, el coneixement, la confiança, ens marquen el camí que cal transitar per entendre que l'estimació no és una moneda de canvi, sinó una possibilitat, sempre renovada, de l'intercanvi.

Desitgem que aquest concert ens ajudi a fer créixer el nostre jardí intern. Anhelem que sigui una petita guspira que encengui el desig de compartir i repartir, de deixar espais per gaudir de les similituds i les diferències que tota persona aporta. No ens podem deixar perdre la presència de l'altre com una de les grans riqueses dels nostres temps. La veu i la sensibilitat de la Maria Josep i en Lluís ens hi ajudaran.

Laura Velasco

TINC UNA LLUM AL COR

Gospel

Adaptació: X. Boix, Dalmau, Raventós i Bosch

**Tinc una llum al cor
que vull deixar brillar (3v)
cada nit (4v)
perquè vull que brilli ben fort.**

Dilluns em dóna el do de l'amor,
dimarts la pau ja m'ha entrat al cor,
dimecres diu: no perdís la fe,
dijous d'una alegria n'era ben ple,
divendres diu: ves fins al final
dissabte em fa denunciar el mal,
diumenge em diu, encén el teu cor
perquè vull que brilli ben fort!

Tinc una llum al cor...

Uns diuen: -Enreda a tort i a dret
Nosaltres volem jugar net.
Altres: -Deixa que bufi en vent!
Nosaltres que decideixi la gent.
Uns diuen que ara no és el moment;
creiem que sí, que ho és fermament.
Si veus un lloc fosc, encén el teu cor
i veuràs que no estàs sol.

Tinc una llum al cor...

NO ÉS FÀCIL PARLAR DE LLIBERTAT

Peter Yarrow
Adaptació lliure: L.I.M. Panyella / M.J. Hernández
(La Bicicleta)

**Tornada: No és fàcil parlar de llibertat (2v)
però qui vol ser lliure, ho és.
La millor forma de dir és fer.**

Per què hi ha pobles oprimits?
Per què hi ha pobles dividits?
Per què hi ha sempre guerra al món?
Per què uns ténen tant i altres tenen poc?

2) Per què ha d'haver un Tercer Món?
Per què el racisme ha d'existir?
Per què els infants han de patir
tot l'odi que hem creat els grans?

3) Per què homes i dones no tenen igualtat?
Per què els mapes tenen tants colors?
No seria pas millor
un Arc de Sant Martí per al món?

4) On comença la meva llibertat?
On acaba la teva llibertat.
On comença la teva llibertat?
On acaba la meva llibertat.

DESPERTA AMB L'ALBA

White early morning Pete Seeger.

Tot es veu negre
si no hi ha sol
per més que et deturin
has de caminar
escolta bé
això que et canto
és el moment
desperta amb l'alba!

Per poder viure
ens cal lluitar
dóna el que puguis
no esperis res
i amb els teus dits
i una guitarra
fes que tothom
canti esperança.

Hi ha molta gent
que viu cansada,
d'altres es troben
sols i perduts,
ho sé de cert
tots ens fem falta,
si vols lluitar
fes-ho en veu alta.

Tot es veu negre
si no hi ha sol
per més que et deturin
has de caminar
el món és ple
de joies i penes,
si cantem tots
guanyarem guerres!

SHALOM HABERIM

Cançó de benvinguda d'Israel

El nostre amic "Zum", Josep M. Boix,, va passar un temps de la seva vida als Kibuts d'Israel. Allà va aprendre i va ensenyar al seu germà Xesco Boix moltes cançons d'aquell país. Aquesta n'és una.

1) Shalom haberim (2)
shalom, shalom
elhi raaot (2)
shalom, shalom

2) La pau sigui amb tu (2)
ara i sempre
La pau sigui amb tu (2)
bon amic

3) Que tengas la paz (2)
ahora y siempre
que tengas la paz (2)
y amistad

A LA GENT DE LA TERRA

Pete Seeger

Adaptació: Ll. M. Panyella/M.J. Hernández

Oi que quan tots ens donem la mà passa alguna cosa màgica que se sent al cor? Doncs podríem provar d'escampar-ho!

A la gent de la terra
li vull donar la meva mà.
A la gent de la terra
li vull donar la mà.

1) Homes i dones
si ens donem les mans,
siguis com siguis, parlis com parlis,
construirem tots junts un món millor.

2) No importa raça,
tampoc religió.
siguis com siguis, parlis com parlis,
construirem tots junts un món millor.

3) Amb les mans juntes
i el caliu del cor
siguis com siguis, parlis com parlis,
construirem tots junts un món millor.

4) Amb un somriure
i una cançó als llavis
siguis com siguis, parlis com parlis,
construirem tots junts un món millor.

FINAL: I NO HI HAURA MAI MES CAP GUERRA AL MÓN

SENSE PAPERS

Deportée Woody Guthrie -1929

Adaptació i lletra actualitzada: L.I.M. Panyella / M.J.Hernández
(La Bicicleta)

Després d'un debat sobre el fet de la immigració a la Parròquia de Poblenou, vam escriure aquesta lletra, poc abans de preparar les Jornades de la Pau. La versió original feia referència a la fam i la crisi del 29, quan molts mexicans travessaven la frontera amb els Estats Units per intentar buscar una vida millor. Allà es trobaven amb la incomprensió de molts americans, que també passaven uns temps difícils. Passada la frontera, els mexicans es trobaven amb la deportació. Lluny de superar-se, aquestes situacions continuen al segle XXI: tanques de filferros i espines, pasteres, balseos... i també deportacions. Només volen una vida digna en un món mal repartit!

Recullo fruites allà on em lloquin,
faig totes les feines que ningú vol fer
sense contracte, sense papers,
treballo i treballo i mai no tinc res.

Tornada: *Salam Malecum Iman, Mohamed;*
adiós mis amigos, Jesús i María;
adéu fills meus, deixo casa nostra.
Des d'ara seré un "sense papers"

2) Voldria volar però no tinc ales,
travessar les tanques és l'únic camí,
voldria sentir una abraçada
però el fred i la gana fan trista la nit.

3) Tinc les mans plenes de sang i ferides,
les tanques fan mal, la injustícia més,
camino endavant cap a l'esperança
d'una vida digna, d'un món diferent

QUÈ SE N'HA FET D'AQUELLES FLORS?

Pete Seeger

Adaptació: Ramon Casajoana

Les flors simbolitzen la vida. Pete Seeger va compondre aquesta cançó l'any 1964 per lluitar contra la guerra del Vietnam. Es va escampar per arreu amb nombroses versions, en molts idiomes.

Què se n'ha fet d'aquelles flors,
fa tants dies?

Què se n'ha fet d'aquelles flors,
fa tant de temps?

Què se n'ha fet d'aquelles flors,
les noies en van fer un pom.

Qui sap si tornaran. Qui sap si mai tornaran.

2) De les noies que s'ha fet?
Fa tants dies...

...Van marxar a buscar els nois

3) D'aquells nois que se n'ha fet?
Fa tants dies...

Van marxar a ser soldats

4) Dels soldats que se n'ha fet?
Fa tants dies...

A la guerra els han portat.

5) A la guerra els han portat
Fa tants dies...

Les tombes els han cobert.
Els ja mai més tornaran (2v)

6) Sobre les tombes hi ha flors
fa tants dies...

Les noies les han deixat.

Amics meus, quan n'aprendrem? (2v)

SI EL BON AMIC

Si le bon Dieu Odette Verkrusse
Adaptació: Lluís Ma. Panyella / M.J. Hernández (La Bicicleta)
(Sobre una 1ª. versió de T. Giménez i Ll. M. Panyella)

Si l'amic GANDHI
tornés a néixer demà
tindria els seus ulls
com un nen pobre de Bombay
sense violència ens ensenyaria a lluitar
i altra vegada el tornariem a matar

Si l'amic LUTHER KING
tornés a néixer demà
tindria els seus ulls
com un infant del Camerún
amb la igualtat ens ensenyaria a somiar
i altra vegada el tornariem a matar

Si l'amic JESUCRIST
tornés a néixer demà
tindria els seus ulls
com un infant Palestí
com a germans ens ensenyaria a estimar
i altra vegada el tornariem a matar

Si la HUMANITAT
tornés a néixer demà
amb l'esperit d'amor
il.luminant els nostres ulls
els amics Gandhi, Luther King i també Jesucrist
en tots naixerien i no tornarien a morir.

ESPERANÇA (Els nostres fills)

Georges Moustaki
Adaptació: Pelai Ribas Arranjaments: La Bicicleta

Ens tanquem en fronteres
ens declarem la guerra
defensant un anhel
o per salvar la pell.
Però, en mig d'esvalots
de ruïnes i de plors...

Els nostres fills faran
música i cançons
per aquí, per allà
a tot arreu del món.
Ens nostres fills faran
música i cançons
entonant els acords
del mateix cant.

2) Enaltim la grandesa
del treball que ens ofega.
El plaer és censurat:
família o pecat.
I ensorrem vida i temps
pel consum i els diners.

PERÒ
els nostres fills faran
l'amor i no la guerra,
faran coses ben tendres
que surten sens aprendre.
Els nostres fills faran
l'amor i no la guerra,
entonant els acords
del mateix cant.

3) Quan ens deixin per fi
per seguir el seu camí
lluny de monstres-ciutats
malsons amuntegats
ells també sabran fer
amb un amor sincer

més fills que junts faran
música i cançons
per aquí, per allà
a tot arreu del món.

Uns fills que junts faran
l'amor i no la guerra
faran coses ben tendres
que surten sense aprendre.
(2 v.)

FINAL:

Uns fills que junts faran
encara més infants
al país amagat
que se'n diu...

ESPERANÇA

COMENÇAREM A PARLAR DE POESIA

La Bicicleta
Lletra: Maria Josep Hernández
Música: Lluís Ma. Panyella

Quan tots els ordinadors
programin només la pau
i la civilització
no destrossi la terra;
quan la ciència faci costat
a la vida i no a la mort...

Tornada: COMENÇAREM A PARLAR DE POESIA (3v)

2) Quan el color de la pell de la gent
no marqui el destí dels homes
i siguin els dirigents
els que no tinguin pa;
quan la imaginació
valgui més que les xifres...

3) Quan les mines no esclatin més
a les cames dels infants,
i els diners dels armaments
serveixin per medicines
quan els generals tots sols
avancin per les trinxeres...

4) Quan tothom faci l'amor
sense prejudicis
i es respectin plenament
totes les llibertats,
i sigui la llibertat
el recer de la vida...

EN EL MEDITERRANI

En Mediterranée Georges Moustaki
Adaptació: Pelai Ribas

1) En aquest gran estany
on juguen nens d'ulls negres,
hi ha tres continents
i una història de segles,
Hi ha profetes, hi ha déus,
el Messies i tot...

Tornada: Hi ha un bell estiu que no tem la tardor... En el Mediterrani

2) Hi ha l'olor de sang
que sura per les ribes,
països massegats,
plens de fondes ferides,
Hi ha illes amb trinxeres,
murs que són presó.....

3) Hi ha moltes oliveres
mortes pels canons,
la terra on va aparèixer
el primer dels coloms,
Hi ha pobles oblidats
que les guerres han fos

4) Sobre el blau del mar
el cel està endolat,
sempre que s'ha prohibit
viure en llibertat,
Catalunya i Grècia,
Palestina i tants llocs....
hi ha un bell estiu...

EL BON JARDINER

The garden song David Mallet
Adaptació: Lluís M. Panyella

**Tornada: L'ideal, l'ideal,
ve a ser com un jardí
que un bon dia ha de florir
si l'estimes tal com cal.**

1) Rega'l bé, rega'l bé
no el deixis ni un moment
no permetis mai que un mal vent
un dia te'l faci malbé

2) Jardiner, jardiner
posa-hi tot el teu amor
i vigila bé cada flor
que no hi creixin esbarzers

3) I demà, i demà
si li dones bon caliu,
si l'amor en fa un bon niu
el somni es farà realitat

4) En el cor, en el cor
és on tu l'has de plantar
la llavor arrelarà
si li dones un bon adob.

COM FER LA PAU?

Grup La Bicicleta
Lletra: Maria Josep Hernández
Música: Lluís Ma. Panyella

1) La pau no ha de ser
una paraula abstracta.
***La pau és el camí
que neix de nosaltres (2v.)***

2) La pau, fruit de l'amor,
podem tots construir-la:
***abraça el teu entorn
i la contagies!***

3) "L'amor és com el foc":
si no vols que s'apagui
***posa caliu al cor
i fes que s'escampi!***

4) El món és gran, immens.
Si no és temps d'utopies
***pensa en el món proper:
de tots necessita.***

